

OPDC

M E P P E L

Groeien in verbondenheid

2024-2028

OPDC Meppel
Anti-pestbeleid

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Voorwoord	3
1.2 Regels en afspraken op het OPDC	4
1.3 Afspraken voor sport -en buitenactiviteiten	4
1.4 Pesten	5
1.5 De preventieve aanpak om pesten te voorkomen	5
1.6 De curatieve aanpak van pesten.....	6
1.7 Digitaal pesten.....	7

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Dit anti-pestbeleid heeft als doel: “Alle leerlingen moeten zich tijdens de periode op het OPDC veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en medewerkers, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Dat vraagt wel, dat wij de leerlingen leren zich assertief op te stellen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Het anti-pestprotocol geeft leerlingen, medewerkers en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van respectloos gedrag op het OPDC. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen elkaar respecteren en dat pesten wordt voorkomen. Op deze manier dragen de leerlingen deze waarde in de toekomst met zich mee. Door het gebruik te maken van de trainingen Alles Kiddz en Stap 4-7, maken we de leerlingen vaardiger in het oplossen van conflicten, zodat deze minder vaak voorkomen tijdens het pauzes, de gymlessen en in de klas. We gebruiken WMK kaarten, Kindplan, gesprekken met leerlingen, leerkracht van de basisschool van herkomst en ouders om te beoordelen wat het individuele kind nodig heeft om zich veilig en vertrouwd te voelen in de groep op het OPDC en op de groep op zijn of haar eigen basisschool.

1.2 Regels en afspraken op het OPDC

3, 2, 1 en ik luister meteen

als ik mijn naam hoor dan kijk en luister ik
iemand wil wat tegen mij zeggen

ik praat rustig
ik loop naar iemand toe
ik gebruik **nette** woorden

ik praat rustig
ik houd de luidspreker in **groen**

bij **STOP** moet ik meteen stoppen
als ik iets niet leuk vind zeg ik duidelijk **STOP**

1.3 Afspraken voor sport-en buitenactiviteiten

- We helpen elkaar
- We vertrouwen elkaar
- We lachen elkaar niet uit
- Niemand speelt de baas
- Niemand doet zielig
- We respecteren onszelf en anderen

1.4 Pesten

Pesten vindt overal plaats. Helaas behoort pesten tot gedrag dat door alle tijden en overal op de wereld is terug te vinden.

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen.
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen.
- verschil in macht tussen pester en gepeste.

We maken onderscheid tussen pesten en plagen. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een conflict. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontstaat een conflict in een ruzie, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan. Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

1.5 De preventieve aanpak om pesten te voorkomen

Pesten wordt gevoed in een cultuur die gekenmerkt wordt door competitie en individualisme. Op het OPDC gaan we in gesprek met de leerlingen en werken we vanuit de gedachte van lesgeven aan het getraumatiseerde kind. Deze inzichten helpen het kind, ouders, de klas en de school van herkomst een positieve en sociale gemeenschap te zijn, waarin een expliciete sociale en morele norm zorgt dat we oog hebben voor elkaar, dat we rekening houden met elkaar, dat we allemaal verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap.

In het programma wordt ingegaan op de spanning tussen het recht hebben om jezelf te zijn, maar ook de plicht om ervoor te zorgen dat ieder ander dat recht ook heeft. In de lessen wordt expliciet ingegaan op pesten, plagen en wat dan te doen. Zorg voor elkaar staat centraal. Met het programma geboden op het OPDC ontstaat een klimaat waarin sprake is van verbinding, eerder dan concurrentie of competitie, een 'inclusief' groepsklimaat, waarin niemand wordt buitengesloten. Op die manier voorkomen we in veel gevallen ongewenst gedrag als pesten. Als er toch gepest wordt grijpen we snel in. We zijn attent op plaagsituaties in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare, en kan makkelijk overgaan in ruzie, of zelfs pesten. We besteden er in de dagelijkse praktijk aandacht aan. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag.

1.6 De curatieve aanpak van pesten

Hoeveel het programma op het OPDC veel doet aan preventie van pesten, zal er altijd af en toe een pestsituatie voorkomen. In dat geval is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende kwalitatief wordt uitgevoerd. Hoe is de veiligheid in de groep? Is iedereen gericht op het elkaar helpen en ondersteunen? Zijn er subgroepen? Worden de leiders juist gevraagd zich verantwoordelijk te maken voor positieve taken en verantwoordelijkheden? Met de groep wordt in de lessen besproken hoe leerlingen elkaar kunnen helpen. Met name populaire leerlingen kunnen belangrijk zijn als 'verdedigers'. Als er meer nodig is hanteren wij een aanpak van pesten die goed past bij de uitgangspunten van het OPDC: de Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA). Deze aanpak is ontleend van de No-blame aanpak. Deze steungroepaanpak wordt bij de meeste anti-pest programma's ingezet. De No Blame methode wordt inmiddels met succes en op steeds grotere schaal, toegepast in Engeland, Zwitserland, Nieuw Zeeland en verschillende Zuid Amerikaanse landen. De aanpak is proefondervindelijk zeer effectief gebleken. Sommige onderzoeken in Engeland noemen succespercentages van 90% (Smith, e.a. 2003). De aanpak bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen een leerkracht en gedragstrainer en leerlingen. Eerst met de gepeste leerling alleen. Vervolgens met een zorgvuldig met de gepeste leerling, samengestelde groep leerlingen, inclusief de pester(s). Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen. Belangrijke elementen van de aanpak zijn: geen schuld, verwijten of straf, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht, en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen. In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

1. Gesprek met het gepeste kind. De leerkracht (of een ander teamlid van de school) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen, waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; liefst ook een verdeling van jongens en meisjes.
2. Gesprek met de steungroep. Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.
3. Tweede gesprek met de gepeste. Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.
4. Tweede gesprek met de steungroep. Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.

Soms moet deze cyclus nog een of meerdere keren herhaald worden om er voor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert.

1.7 Digitaal pesten

Digitaal pesten, online pesten of cyberpesten is een andere vorm van pesten, maar de basis van de aanpak is dezelfde als bij 'klassiek' pesten. Wat je in het 'echte leven' niet mag, mag je online ook niet! Dat online communiceren anders verloopt dan offline communiceren en risico's met zich mee brengt, daarvan zijn kinderen zich, zeker op de basisschool, nog niet altijd bewust. Daarom vinden wij het belangrijk om kinderen leren om te gaan met sociale media. Dit doen wij door middel van gesprekken met de kinderen. Het programma op het OPDC is gericht om duidelijke afspraken te maken over digitaal pesten en op een 'sociale' manier online communiceren.

KP-Laan 22, 7943 CV Meppel / Samenwerkingsverband PO2203 / www.opdcmeppel.nl / k.hilgenga@po2203.nl

